

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vprejema upravištvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Kokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenmi nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 255.

V Ljubljani, v torek 7. novembra 1899.

Letnik XXVII

Državni zbor.

Dunaj, 6. nov.

Danes se zopet snide poslanska zbornica, da nadaljuje in morda že danes konča debato o predlogih, naj se § 14 drž. tem. zakona predrugači ali celó odstrani. Gotovo ni poslanca, ki bi se ogreval za to določbo avstrijske ustave, zato je tudi gotovo, da bode vsa zbornica glasovala za predlog, naj se izvoli poseben odsek, ki bode razmišljal o potrebi ali nepotrebi tega paragrafa. Stara ustavoverna stranka, ki je ustvarila ta paragraf, je gotovo upala, da ostane večne čase na krmilu in si v sili pomaga s tem paragrafom proti političnim nasprotnikom. Toda stranke se porajajo in v teku časa preobrazujejo, reorganizujejo ali pa izumirajo vsled nedostatnih življenjskih pogojev. Nekdaj v Avstriji vsemogočna ustavoverna nemška stranka je onemogla, razpala in le okamenine so danes v parlamentarnem muzeju. Paragraf 14. pa je ostal v stari ustavi kot dvoizen nož, ki ga je vlada grofa Thuna vsled obstrukcije morala uporabiti za državne koristi in posredno proti nemški levici, koder so še stari ustavoverci »rari nantes in gurgite vastos«. Hinc illae lacrimae! Zato danes ropotajo levičarji proti § 14, ker ni izključeno, da bi utegnil ta instrument zopet priti v veljavo proti njihovim aspiracijam. Torej proč ž njim!

Dobro! Desnica se gotovo ne bode upirala primerni premembi »ustavnega absolutizma«, toda § 14 je jako trd oreh. Vsak čas se more primečiti, da državni zbor ni zbran ali da o pravem času ne reši »nujnih naredeb«, ki jih potrebuje državna uprava. V tem slučaju bi morala vlada ustaviti državni voz, ako nima nobenega sredstva, s katerim more izvrševati svoje redne posle, oziroma dati državi, kar je države. To tudi levičarji dobro vedo, zato je vse njihovo ropotanje proti § 14 le komedija, s katero hočejo kazati svojo

navidezno svobodoljubnost ter prikrivati gospodoljubnost. O tem nas je prepričala tudi današnja debata, a še jasneje pokazalo glasovanje.

Levica je danes jasno dokazala, da izvzemši soc. demokrate, niti resno ne misli na premembo § 14, a še manj na potrebno revizijo cele ustave. Govorili so od levice le Noske, Gessmann, Röhling in Kiesewetter, vsi ostali oglašeni govorniki so se zgubili iz zbornice, ko bi morali priti na vrsto. In konečno je ta nasvetovana prememba tolike važnosti in tolikega pomena sploh za javno življenje in naše parlamentarne razmere, da je skoraj nemogoča ob času začasne vlade, kakršna je sedanja. Vsa ost dotičnih predlogov je bila naperjena le proti desnici in prejšnji vladi, a je pala v vodo, in komedija se je končala z nezaupnico vladi, za katero je moral glasovati tudi velik del one levice, ki se lovi za ministerske suknje.

Prvi je danes v imenu poljskega kluba izjavil dr. Milewski, da glasujejo za predlog, naj se izvoli poseben odsek, ki bode preuredil, oziroma zboljšal § 14. Predlog so podpirali levičarji Noske, Gessmann in Röhling, soc. demokrat Kiesewetter je zagovarjal predlog poslanca Daszynskega in tovarišev, da zbornica brez daljših obravnav v odseku črta § 14 iz drž. tem. zakona.

Zadnji govornik v tej debati je bil dr. Stran-sky, ki je sicer v kratkem, a jedernatem govoru s perečim sarkazmom ožigosal nemško levico, češ, da niti resno ne misli na premembo označenega paragrafa. To določbo so vprejeli v ustavo oni nemški centralisti, ki so hoteli utrditi pozicijo nemške birokracije. A na to niso pomislili, da utegnejo njihovi potomci priti v manjšino in da se vsled obstrukcije ustavi parlamentarni voz. To pa se je zgodilo za časa grofa Thuna, ki je vse poskusil, da spravi voz zopet na pravi tir, a konečno je moral poseči po § 14.

S tem pa grof Thun ni ustrezal nobeni stranki na desnici, temveč edino le državnim potrebam. Pač je mogoče ugovarjati, da ni bilo vse nujno potrebno, kar je prejšnja vlada odredila na podlagi § 14., a za to ni desnica odgovorna, pač pa levica, ki je z divjo obstrukcijo preprečila vse obravnave v zbornici. Čehi, pravi govornik, bodo brez pomisleka glasovali za predlog, toda tudi zahtevali, da se radikalno premene vsi državni zakoni iz l. 1867, 1868 in 1869, ki so v bistveni zvezi z državno ustavo. Tako je v prvi vrsti nujno potrebna prememba zakona z dne 5. maja 1869. glede osebne prostosti, dalje društveni, zborovalni in porotni zakon. Vsaka širokovezna vlada more uporabljati te zakone proti političnim nasprotnikom, kakor so nemški liberalci svoj čas na podlagi § 14. proti Čehom proglasili izjemno stanje. Dr. Stran-sky tudi jako spretno posegače dr. Bärnreitherja, ki je kot minister minulo leto sam podpisal deset vladnih naredeb na podlagi § 14., a sedaj podpisal predlog za premembo tega paragrafa.

Danes je tudi vlada označila svoje stališče glede § 14. Grof Clary je kratko izjavil, da je vlada proti predlogu soc. demokratov, ki zahtevajo, da se § 14. črta iz drž. tem. zakona brez vsacega nadomestila. Pač pa se ne protivi predlogu posl. Kaiserja, dr. Pergelta, barona Schwegla, Kinka, dr. Luegerja in tovarišev, da se predlog glede premembe § 14. izroči v pretresanje posebnemu odseku, kjer bode vlada jasneje izrazila svoje mnenje.

Ker ni bil oglašen več nobeden govornik, je bila debata s tem končana in se je vršilo glasovanje, katero je trajalo nad jedno uro. Levičarji niso hoteli pokazati prave barve in juristi so pokazali, da se morejo prepirati tudi o tem, ali je dvakrat dve štiri. S poslovnim redom v rokah so se dolgo prepirali, kateri predlog sega dalje, ali soc. demokratov ali posl. Kaiserja in tovarišev.

LISTEK.

Delavsko gledališče.

Požrtvovalnost nekaterih članov »Slovenske krščansko-socijalne zveze« je ustvarila ljubljanskim delavskim slojem delavsko gledališče. Vsak pojav delavskega gledališča spremlja občinstvo z največjim oduševljenjem: Predstave se vrše ob natlačeno polni dvorani »Katoliškega doma«. Vpliv ne bo izostal. Poštena igra učinkuje bolj, nego marsikak shod. Z delavskim gledališčem je dobila »Slovenska krščansko-socijalna zveza« vsekakor poleg »Javnih predavanj« v roke znatno agita-cijsko sredstvo.

»Pravica se je izkazala«. — »Vedeževalka«. — »Morilci v Kravji dolini«. — To je bil vpo-red letošnje otvoritvene predstave. Pridni člani »dramatičnega odseka« so s temperamentnim igranjem preskrbeli, da se je ta precej obširni vpo-red izvršil primeroma precej hitro. Prav dobro je bilo, da tudi presledki mej igrami niso bili predolgi.

Glavna pozornost se je obračala na dr. Krekovo izvirno igro: »Pravica se je izkazala«. Vsebine igre tu ne bomo navajali, ker jo itak izda »Slovenska krščansko-socijalna zveza« v prvem snopiču »Knjižnice gledaliških slovenskih iger«. Drastični tipi iz življenja, katere je dr. Krek vplel v to igro, so našli vrle predstavljalce. Precej igralnega talenta morata imeti predstavljalca pohlepnih židov Abrahama in Izaka. Gospoda Pirnat in Rasberger sta igrala ti dve ulogi s takim talentom. Beračeve dovtype v petju in prozi je spremljal bučen smeh. G. Mihajlovič se je zelo potrudil v tej ulogi, za kar mu bodi javno priznanje in hvala. V vsem predstavljanju je vladala lepa skupnost. Nihče ni s hlastnim urivanjem svoje sposobnosti hotel oslabiti igranje tovarišev. Igrali so vsi naravno, neprisiljeno. Sredi mej mladimi igralci je stal starina, naš neizcrpni Jože Gostinčar v osebi debeluhastega, skopega krčmarja. Z veselo pesmico »O žeji vseh dijakov« sta nastopila prebrisana tička dijaka (gg. Virens in Habič ter razvijala vso premetenost pri osleparjenju prezaupljivega krčmarja. Poštena roko-delska pomočnika gg. Valušnik in Nučič sta

bila v igranju zvesta druga svojim tovarišem. Gospoda Nučiča je občinstvo še s posebnim aplavzem pohvalilo za lepo pesem »o domu«.

Pri drugi igri »Vedeževalka« so nastopile razven g. Mihajloviča zopet druge moči. »Vedeževalka« je prav ljubka igrice, ki spodbija prazno vero v vedeževalke in druge take stvari. Kmetje Jože, Miha in Andrej pričakujejo vedeževalko iz mesta. Slikar Božidar in krčmar Sodček hočeta pregnati prazno vero teh kmetov in omečiti Andrejevo srce, da da Božidaru svojo hčer Liziko za ženo. Božidar nastopi kot vedeževalka in prerokuje lahkovernim kmetom, ki ne morejo spolniti naloženih pokor. Andrej se mora udati »v jedino rešitev« in podpiše pred pričami, da bodi Lizika Božidarova, ki v tem trenutku vrže proč svoje našemljenje. Kmetov je sram prazne vere. Gg. Povhe, Juvan, Herman, Mihajlovič, Jovan in Šturm so vsi stali v teh ulogah na svojem mestu. Zaslužijo polno, neomejeno pohvalo. Prav zelo so ugajali kupleti g. Juvana o nekaterih delikatnih zadevah slovenske prvostolice: o »mestni elektriki«, »ljubljanskem gradu«, »Mestnem domu«, »mesarskem

56 304

Predsednik dr. pl. Fuchs je dal na glasovanje nujnost prvega predloga, za katero je glasovala vsa zbornica razun Poljakov, kat. ljudske stranke, ustavovernega veleposestva in Italijanov. Da je mogel konstatovati število glasov, odredil je še glasovanje po imenih. Nujnost prvega predloga je bila v sprejeti s 151 proti 61 glasovom. Nato dr. Steinwender predlaga, naj se predlog izroči posebnemu odseku 36 članov. S tem je hotel levici pomagati iz zagate, da bi se namreč v meritornem oziru preje glasovalo o Kaiserjevem predlogu in preprečilo glasovanje o predlogu soc. demokratov, ki zahtevajo črtanje § 14. brez vsacega nadomestila. Po daljšem prepiru je zbornica glasovala o predlogu soc. demokratov v meritornem oziru, da se namreč brez obravnav v odseku § 14. črta. Za ta predlog je glasovalo 167 poslancev, proti pa 110. in sicer so proti glasovali Poljaki, češki konservativni in ustavoverni veleposestniki, Italijani in kat. ljudska stranka; mnogo poslancev se je odtegnilo glasovanju, vsi navzoči slovenski in hrvaški poslanci so glasovali za predlog. Predlog sicer ni obveljal, ker ni dobil dvotretjinske večine, toda pokazalo se je, da vlada nima nobene večine.

Nato je zbornica soglasno v sprejela nujnost Kaiserjevega predloga z dostavkom, da se izvoli odsek 48 članov, ki naj v 14 dneh zbornici predloži svoje nasvete glede premembe § 14. In s tem je žabja vojska končana, kajti več nego gotovo je, da vsa stvar v odseku zaspi.

Prihodnja seja je v sredo; na dnevnem redu so nujni predlogi glede zatožbe prejšnjega ministertva in debata o vladni izjavi glede nemirov na Moravskem. V teku teh debat se utegnejo razjasniti razmere mej strankami nasproti vladi in vice versa. Stranke morajo biti na jasnem nasproti vladi, in ko se to zgodi, odpre se tudi pogled v bližnjo bodočnost. In bolje je, da se to zgodi javno, na parlamentarnem odru, nego za kolisami.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. novembra.

Pogajanja kvotnih deputacij se prično po dosedanjih dispozicijah prihodnji petek na Dunaju. V nedeljo dopoldne se je sošla k prvi seji ogerska kvotna deputacija, ki je najprej izvolila posl. Tizzo načelnikom in Falka poročevalcem, potem pa določila, da se člani deputacije podajo v četrtek na Dunaj in se naslednji dan prično pogajanja, ako z avstrijske strani ne bo nikakih ugovorov. Pogajanja in razprave bodo tokrat samo ustne, ker se s pismenimi potratu preveč časa in ker so podrobnosti že itak vse dogovorjene. Vsaka deputacija bo takoj v prvi seji izvolila odsek sedmih članov, ki bodeta pripravljala gradivo za plenarne razprave. Mažari so preračunali, da bodo morali ostati na Dunaju kake štiri do pet dni. O uspehu teh pogajanj bi poročevalca že sedaj lahko izdala svoje komunikacije. Dospelo se bo namreč do prvotnega negativnega uspeha, nobena stranka ne bo hotela odnehati.

mostu», »mestnem tlaku», »ravnih ulicah», »Keburu in Ravniku», »novem Žabjaku», »ljudski kopelji», »Paichelnu», »vrhniški železnici», »električni železnici», »motoru Kodolijevem», naposled je ob viharjem ploskanju zapel:

»V Narodnem domu se
Shaja gosposki svet,
Le pri volitvah sme
Kmet na parket.

Mi pa v Katoliškem
Domu veseli smo,
Bratsko, jednako in
Svobodno.

Za njim pa je kmet Jože modroval o kometu, ki trči ob naš svet.

Sledila je burka »Morilci v Kravji dolini«. Krvav naslov, brez krvave vsebine. Štefan Kaveljč, ljubljanski zasebnik, se je zmuznil od doma k Bobenčku v gostilno slovenskih vinogradnikov, kjer so ga malo dolgo pridržali. Z različnimi osebami je ondi pil bratovščino. Z »mačkom« se zbudi in z grozo opazi, da je privlekel na zofu spat neznanega človeka. Kaj bo rekla njegova žena Linca? Mej velekomičnimi prizori se Kaveljču predstavi neznanec. Peter Bucek je — navaden kuhar. Linca lepo zropota, pa se še-le pomiri, ko ji Gašper pove, da je gospod z zofe pri-

Razprava o § 14 je bila v včerajšnji seji poslanske zbornice deloma precej zanimiva in je pokazala, da je tudi sedanjí kabinetni načelnik več ali manj vnet za to zasilno ustavno določbo. Rad bi bil sicer pokazal levičarjem, kako zelo jim je naklonjen, a ko je tudi desnica izvzemši Poljake pokazala svojo nezadovoljnost s § 14, ki je bil skovan proti Slovanom in se je z malo izjemami tudi proti njim vporabljal, tedaj je nastopil grof Clary ter zagovarjal potrebo tega paragrafa. Predlog, naj se § 14. odpravi, pri drugem glasovanju iz dosedaj nepoznanega vzroka ni dobil potrebne večine, vendar pa se je toliko doseglo, da se uporaba njegove določbe čim največ mogoče omeji. V posebnem, iz 48 članov obstoječem odseku, se bo ta zadeva pretresavala in je upanje, da nam v bodoče ta zloglasni paragraf vsaj novih davkov ne bo mogel več nalagati.

Proračunski provizorij ni državna potreba, tako piše krakovski »Czas« in na podlagi tega označuje stališče poljskega kluba napram temu vprašanju. Piše namreč mej drugim: Volitev v delegacije, nagodba (?) in dovolitev vojaških novincev je državna potreba, za katero morajo glasovati desniške stranke in sicer brez ozira na svoje stališče napram vladi. Budgetni provizorij pa nihče ne more smatrati za tako državno potrebo. To vprašanje se tiče samo avstrijske polovice in je lahko reši vlada s pomočjo § 14. Stori li to ta ali ona vlada, nima za desnico nikakega pomena. Stranke toraj, ki bi ne dovolile tega provizorija, bi prav nič ne škodile državi, pokazale bi pa, da ne zaupajo Claryjevi vladi. Poljski klub naj toraj stori svojo dolžnost in v sporazumu z ostalimi desniškimi strankami odkloni vladno zahtevo. Jednak poziv objavlja tudi »Dziennik Polski«. Poljaki v opoziciji! Morda, a verovati se bo moglo tej trditvi še le tedaj, ko se obistini; saj Clary menda vendar ni zastoj pozval dveh Poljakov v svoj kabinet?

Bismarkovci v Inomostu so se te dni precej blamirali. Po »največjem Nemcu« Bismarku so v občinskem svetu imenovali neko cesto v mestu ter s tem posnemali slavne Gradčane in Celovčane. Toda opekli so se s svojim slavnim činom. Več treznomislečih nemških volilcev je pri deželnem odboru vložilo ugovor proti temu sklepu in deželni odbor je temu ugovoru pritrdil. Sedaj namerava občinski zastop apelovati na razsodbo upravnega sodišča, a se bo najbrže premislil.

Novi ruski notranji minister. Rusija je dobila te dni novega notranjega ministra v osebi Dimitrija Sergejevica Sipjagina, ki izhaja iz stare moskovske plemiške rodbine. Takoj po napol dovršenih juridičnih študijah na peterburškem vseučilišču je že 1876 stopil v službo notranjega ministertva. V poslednjem času je bil guverner v Kurlandu in Moskvi, v letu 1893 je pa zopet prišel v ministerstvo. »Nov. Vremja« pravi, da njegovo imenovanje ne pomenja nikake spremembe v političnem vladnem programu, pač pa se bo novi mož po moči trudil, da uresniči ta

jatelj sodnijski svetnik. Gospoda skupno obeduje. Bucek se vede kot kuhar in je prav malo podoben sodnijskemu svetniku. Linca čita po obedu časopis in v njem grozno dogodbo o ubiti premogarici. Z dežnikom so revico po noči pobili. Kaveljč z grozo spozna, da ni prinesel domov dežnika, Bucek in on imata vse črne roke — odkod? Morilca sta! Strah Buckov in Kaveljčev ni kar si bodi. No končno se vendar le pokaže, da je Linca čitala star časopis po nerodnosti sluge Gašperja. Ob tej komični vsebini ni prišlo občinstvo iz smeja. Bivši član slovenskega gledališča gospod Šušteršič-Sršen je za to v ulogi »morilca« Kaveljca pošteno skrbel. Zvesto so mu ob strani stali Bucek (gosp. Pirnat), Linca (gdč. Cilka Krekova), strijčnik Žepič (g. Virens) in sluga Gašper (g. Habič).

Tako se je zvršila letošnja otvoritvena predstava »Delavskega gledališča« — z velikim uspehom, z vsestransko pohvalo. Takoj včeraj so po žrtvovalni člani »dramatičnega odseka« šli zopet na delo, da prirede prekrasno igro »Mlini pod zemljo ali zadnji dnevi paganstva v Rimu«. To resno stremljenje bode mladim igralskim močem pridobilo splošne simpatije.

program. Sicer je pa novi minister strasten starinoslovec in pa leposlovec. Tudi »Novosti« in »Rossija« pričakujeta od njega ugodnih uspehov.

Glasba.

Dve koračnici, posvečeni bosanskim vojakom, je izdal Otto Maas na Dunaju VI. 2. Mariahilferstrasse 91. Prvo: »Die Bosniaken kommen!« (Bošnjaci gredó) je zložil Ed. Wagner, drugo: »Vierter Bosniaken - Marsch« (4. bosenska koračnica) Hans Pavlis. Oba skladatelja sta vojaška dirigenta. Upamo, da ji bode igrala i naša voj. godba. V elegantni klavirski izdaji za dve roki staneta po 1 Kr. 50 vin., za štiri roke istotako, za citre 1 Kr. 20 vin. Isti založnik je izdal veliko izbero koračnic, plesnih skladb in kupletov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. novembra.

(Deželni predsednik baron Hein) se je podal danes dopoldne s soprogo za nekaj dni na Gorensko.

(Politična lopovščina.) Častikraja se nadaljuje. Po vseh pojasnilih, po dokazanih lažeh žida Peniška trobi sedaj »Rodoljub«: »Voditelj klerikalne stranke dr. Ivan Šušteršič je storil tako politično grdobijo, da bi ga morala vsaka stranka, ki hoče uživati spoštovanje, takoj odstraniti iz svojih vrst« — in ponavlja vse laži o »Vaterlandovem« dopisu in o tem, da je »dr. Šušteršič poslance našantal proti dr. Ferjančiču«. Malovrh kliče: »Fej, trikrat fej, storilec te politične grdobije«. Te besede veljajo prav posebno onim ljudem, katerih laži so bile razkrinkane pred celim svetom, a se jih vkljub temu drznejo ti ljudje tudi zanaprej razširjati. In odgovorni urednik »Rodoljuba« je dr. Tavčar.

(Dr. Krek — skupščini stranke prava.) Državni poslanec dr. Krek je skupščini stranke prava na Brod z Dunaja poslal to-le pismo: »Do zadnjega sem bil mislil, da mi bo mogoče vdeležiti se nas vseh tičočega se shoda v Brodu. A državni zbor, v sedanjem važnem času, mi tega ne pušča. V duhu sem pa pri Vas — zvest idejam, ki jih Vi zastopate — za vedno. Dasi v prekolitevski skupini, sega vendar Vaše gibanje z močnim uplivom k nam. Najvažnejše vprašanje naše dobe, je li se postavi monarhija na stare temelje, na katerih se je razvila, ali naj se prepusti abstraktno sestavljenemu centralizmu z njegovo barbarsko razliko med nad- in podnarodni, rešujete tudi pri Vas kot pri nas. Uverjeni smo vsi, da se preje ne da deferencirati politično delovanje po socialnih načelih, predno ne dobi odgovora temeljno državno politično vprašanje, ki odmeva od severa do juga monarhije. In na jugu soglasno, enosmerno to in onstran Sotle! Z bratskim pozdravom želim skupni stvari obilo vspeha. — Dr. Jan. Krek, državni poslanec«.

(Štajerski »bauernbund«) je imel v nedeljo, 5. nov. v Gradcu veliko zborovanje, ki je prav jasno pokazalo stremljenje in cilje tega društva. Glavno besedo je imel znani kričač nemško-nacionalne stranke dež. posl. Rokitsky. O potrebah kmetskega stanu ni bilo slišati nič, a tembolj so udrihali vsi govorniki po klerikalcih in klerikalnih poslancih, ki so neki vsega gorja in vse bede nemškega kmeta krivi. Na tem zborovanju smo tudi zvedeli, da ne uspeva nemško-nacionalno hujskanje med nemškimi kmeti tako, kakor si kolovodje žele, zakaj govornik Schamberger je moral priznati, da se še ogromna večina kmetov v nemških alpinskih deželah drži zvesto kat. ljudske stranke. »Bauernbund« izdaja tudi dva lista, a imata malo naročnikov, a še ti dolgujejo naročnine in udnine skoro šest tisoč gld.!

(Krščansko socialno društvo za delavce) v Gradcu je imelo zadnjo nedeljo svojo zadnjo veselico, ker se je spojilo v eno društvo s katoliškim delavskim društvom. Izpolnila se je srčna želja vseh zavednih in probujenih delavcev in njih iskrenih prijateljev, da sta se spojili društvi, ki imata iste težnje in iste cilje, ki bodeta kot eno veliko društvo lahko uspešnejše nastopali in se branili proti vsemogočnim graškim rudečkarjem.

(Soc. dem. posl. Resel) se je predvčeraj, 5. t. m. zmaščeval za sramoto, ki jo je spomladi doživel v Hartbergu. V Hartbergu namreč so priredili rudečkarji shod, a Resel videč, da ogromna večina poslušalcev ne mara za njegovo blagovestje,

se ni upal niti nastopiti navzlic vsem pozivom in obljubam, da se mu nič hudega ne zgodi. Seveda je dalo njegovo bojazljivo obnašanje dovolj povoda, da so ga navzoči kmetje zasmehovali. Ta moralni poraz ni dal Reselu miru. Včeraj je nameraval Hagenhofer, posl. nemške kat. ljudske stranke prirediti shod v Hitzendorfu. Resel je sam tja šel in naročil iz Gradca 100 svojih ljudi Hagenhoferju shod onemogočiti. Rudečkarji, pomnoženi z naročenimi nacijonalci so napadli zbirajoče se kmete, predno se je shod pričel. Hagenhofer se je vrnil v Gradec, toda že na kolodvoru so ga zalotili na kolesih vrnivši se rudečkarji, zbobnali še nekaj nacijonalcev ter se ga lotili psovati in pretepati. Policija je ves napad mirno gledala. Hagenhofer in spremljevalci so se komaj rešili v vagon električnega tramvaja.

(Martinova nedelja.) Katoliški rokodelski pomočniki se pripravljajo, da prihodnjo nedeljo prirede živahno »Martinovo« v svojem domu. Tekom dni priobčimo velezanimiv vsopred tega zabavnega večera. Nekateri prorokujejo, da bode 13. t. m. konec sveta. Torej je baje zadnji čas, da se občinstvo v nedeljo še pozabava v poštenih, veselih družbi.

(Posl. dr. Sernec in znani celjski dogodki.) Ubogi dr. Sernec! Vojska, kakoršne menda še ni videlo sedanje stoletje, se mu napoveduje v prihodnjem zasedanju štajerskega deželnega zbora. V nedeljo se je vršil v Brucku na Muri velezanimiv shod, ki sta ga priredila še bolj zanimivi Wolf in pa štajerski deželni poslanec Walz. Ko sta nekoliko pozabavljala na nezveste sodruga v nemški ljudski stranki, prišli so na vrsto celjski dogodki povodom prihoda čeških velikošolcev. Tedaj je pa posl. Walz odprl svoja usta in izjavil: »V prihodnjem zasedanju štajerskega deželnega zbora bom radi celjskih dogodkov nastopil proti glavarjevemu namestniku dr. Sernecu na tak brezobziren način in vprizoril tak škandal, kakoršnega še ne pozna štajerski deželni zastop«. Res, ubogi dr. Sernec!

(Slovenska zmaga v Celju.) Kakor smo že včeraj brzojavno poročali, izvršila se je volitev veleposestva v okrajni zastop velečastno za Slovence. Svoje zasedne narave tudi pri tej priliki naši kruti nasprotniki niso potajili. Prišli so v številu kacij 10 mož in se volitve v volilno komisijo niso vdeležili, da bi naše volilce premotili in brezskrbne napravili. Toda, hvala zavednim volilcem in dobri disciplini, za katero gre v prvi vrsti čast neumornemu gosp. dr. Dečku, ni se odstranil nijeden naših volilcev. Pri pravi volitvi pa so se izkazali nasprotni možici oboroženi s pooblastili, tako da so dosegli število 19. Med onimi, ki so dali Nemcem pooblastila, je tudi gospa Zadnik iz Žalca, katere ranji mož se mora v grobu sramovati nje narodne neznajčnosti. Sploh je pa bila volilna agitacija pri nasprotnikih skrajno vsiljiva in spremljana z grožnjami. Ne moremo si kaj, da ne bi pri tej priliki pribili na zid, kako so se nekateri nasprotniki, kakor na pr. Šentpeterski ex župan paša Lenko nedostojno vedli. S svojimi glasnimi neslanimi opazkami, s svojim kašljanjem in nemškim pljuvanjem motili so celo volitev. Jako veliko je pripomogel k nemškemu vspehu Franc Rakužev, ki je s svojim pasjim bičem nemške volilce pod komando imel. Po volitvi pa je jako klaverno okoli hodil, istotako grabasta muha iz uredništva »Deutsche Wacht«, ki je poraženega Lenkoto s svojo modrostjo in upanjem na boljše čase tolažila.

(Razpisane ustanove.) Od prvega semestra šolskega leta 1899/1900 dalje se bodo podelile nastopne ustanove: [Dalje.] 25. Tretje mesto na posebne študije ne omejene ustanove glasbenega zaklada letnih 56 gld. za uboge, glasbe večje učence. — 26. Prvo in drugo mesto na realno omejene ustanove Jožefa Mayerbolda v letnem znesku po 21 gld. 50 kr., najprej za ustanovnikove sorodnike in potem za sinove ubogih katoliških roditeljev iz župnije Sv. Jakoba v Ljubljani. Pravica podeljevanja pristoji knezoškofijskemu ordinariatu v Ljubljani. — 27. Od ljudske šole na posebne študije ne omejena ustanova Janeza Poklukarja letnih 47 gld. 90 kr., najprej za učence in dijake iz ustanovnikovega sorodstva, in kadar ni teh, za učence in dijake iz župnije Gorje in naposled s Kranjskega sploh. Pravica predlaganja pristoji ta čas zemljiškemu posestniku Janezu Poklukarju v Krnici, št. 5. — 28. Prvo

in drugo mesto na 4., 5. in 6. gimnazijalni razred omejene ustanove Antona Raaba v letnem znesku po 136 gld., za učeče se meščanske sinove v Ljubljani. Predlagavec je mestni magistrat v Ljubljani. — 29. Na posebne študije ne omejena druga ustanova Antona Raaba v letnem znesku 231 gld. za dijake iz sorodstva ustanovnika ali njegove soproge, ki so voljni, posvetiti se duhovskemu stanu. Predlagavec je mestni magistrat v Ljubljani. — 30. Prvo mesto od ljudske šole pričenši ne omejene ustanove Jožefa Repeschitza letnih 127 gld. 60 kr. za učence in dijake iz ustanovnikovega sorodstva, in kadar ni teh, za meščanske sinove iz Loža in naposled za mladeniče iz župnega okraja Stari trg pri Ložu. Pravico predlaganja ima vsakodajšnji župnik iz Starega trga pri Ložu. — 31. Ustanova Janeza Marka Antona barona Rosettija letnih 20 gld. od 1. do vštete 6. gimnazijskega razreda. — 32. Ustanova Janeza Salzerja letnih 100 gld. za uboge na Kranjskem ali na Primorskem rojene slušatelje gozdnotehničnega tečaja na c. kr. visoki šoli za zemljedelstvo na Dunaju. Pravica podeljevanja pristoji načelniku kranjsko-primorskega gozdnega društva. — 33. Prva ustanova Maksa Henrika pl. Scarlichija letnih 64 gld. za uboge plemenite dijake ljubljanske gimnazije ali za učeče se plemenite gospodične iz ustanovnikovega sorodstva, oziroma iz rodovin Apfalter, Grimschitz, Taufferer, Mranilovich, ki so iz rodu Semičanov, dalje Hohenwart, Gandini, Rasp, Wernek, Gall, Sokhali in Höfferer. Pravico predlaganja izvršuje kranjski deželni odbor. (Dalje prih.)

(Imenovanje.) Tržaški namestnik je imenoval asistenta g. Josipa Planinca, računskim oficijalom v računskem oddelku ondotnega namestništva.

(Umirovljen je) finančni nadkomisar Jos. Svoboda pri tukajšnjem pristojbinskem uradu.

(Inavguracija na graškem vseučilišču) se je zvršila v soboto, 4. nov. z običajnimi ceremonijami. Novoizvoljeni rektor, prof. geografije E. Richter je predaval o nalogah zemljepisja in njega mejah in zvezah s prirodo in zgodovino.

(Ogenj) je posestniku Jožefu Bučarju v občini Cirklje je uničil hišo in vsa gospodarska poslopja. Škode je 2700 gld., zavarovan je bil Bučar za 1030 gld. — Posestniku Franc Kozlevčarju v Stranjah je pa ogenj napravil škode 700 gld.

(Žrtva izgreda.) Včeraj smo poročali o vojaškem izgredu v Vračkovi gostilni na sv. Petra nasipu. Nevarno ranjeni vojak 17. pešpolka baje neki Mali je že umrl vsled nevarnih ran, katere mu je z bajonetom zadal neki vojak 27. pešpolka.

(Zopet jeden uzmovič pod ključem.) Tukajšnji jermenarški mojster g. Bartl je prišel na sled, da mu čudovito hitro zginja usnje. Naposled je zasačil, da usnje zginja pod prsti njegovega vajenca J. Burgerja. Vajenec je usnje prodajal in okušal »svobodo« življenja. Njegovi tovariši ga tožijo, da je tudi v gospodarjevem imenu »račune delal«, kadar je imel slabe kupčije z usnjem, in da je dobljeni denar sebi pridržal. Denarni viri mu niso nikdar usahnili. Kadar ni mogel drugače, je pa gospodarja ogoljufal za par krajcarjev, ko ga je poslal po »špagu«. Njegovi tovariši pravijo, da so z grozo občudovali tak uzmoviški talent, da si ga pa niso upali sami pokazati svetu, ker jim je Burger grozil, »da jih sicer vse premikasti«.

(Za nedeljski počitek) so v Trstu uslužbenci trgovin z jestvinami priredili demonstracije. Redarstvo je moralo posredovati.

(Uboj.) V Cerovljah na Krasu je na poti domov vinjeni Mihael Legiša ubil svojega tovariša Frana Legiša. Legiša je zapustil pet otročičev, bolno mater in 70letnega očeta.

(Zdravje v Ljubljani) od 29. okt. do 4. nov. Novorojenih 21, mrtvorojenih 3, umrlih 17; med njimi za vratico (davico) 2, jetiko 3, vsled mrtvoda 1, za različnimi boleznimi 11; med njimi 6 tujcev in iz zavodov 8; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škrlatino 2, tifuzom 1, vratico 5.

(Pretep.) Na večer pred praznikom vseh svetnikov sta se sprla v neki gostilni v Lobčaku, občina Žalina, kmečka fanta Ant. Mohar iz Zagradca in Jan. Lohkar iz Lobčeka. Prvi je trikrat ustrelil na Lohkarja iz samokresa, a ga ni zadel. Lohkar je nato planil nanj ter mu hotel izviti iz rok mo-

rilno orožje. Pri tem početju mu je pa zlomil roko.

(Tatvina.) V noči od 30. na 31. m. m. je ukral neznan uzmovič mlinarju Fr. Lesnjaku iz Horjula iz nezaprte sobe obleke v vrednosti 40 gld.

(Ubil se je) dne 3. t. m. popoldne 44letni posestnik Jos. Starman iz Jerperce nad Medvodami. Precej vinjenega je pred Knifčičevo gostilno v Rakovniku nekdo naložil na voz, obložen z listjem, ter ga pripeljal do doma. Tu je Starman skočil z voza, a tako nesrečno, da je obležal nezavesten na tleh in je drugi dan umrl.

(Napadi ob c. kr. gozdnem vrtu.) Okolu c. kr. gozdnega vrta se klati nevaren človek. 26. pr. m. je napal ta neznanec poleg železnične proge delavca Petra Červana. Zagrabil ga je za vrat in kričal nad njim, naj mu da denarja. Stiskal ga je tako močno za vrat, da Červan se protestirati ni mogel proti toliki uljudnosti. Napadalec je potem kar sam preiskal Červanove žepe, kar mu pa ni posebno ugodno izpalo. Dobil je samo 10 kr. Ta »suhota« Červanova ga je tako ganila, da je svojo žrtev izpustil. Čez teden dni pa je zopet dobil na istem kraju v pest nekega Koslerjevega delavca. Lopnil ga je s piskrom po njegovi glavi, ker je pa delavec imel precej trdo glavo, se je pisiker na delavčevi glavi razletel brez vseh zlih nasledkov. Napadalec je dobil pred takim junakom znaten respekt in zbežal.

(Nadvojvodinja Štefanija se ne omoži?) »Deutsches Volksblatt« poroča: »Z ozirom na svojo hčerko se nadvojvodinja Štefanija končno vendar ne omoži. Cesar je pri tem direktno posređoval in je nadvojvodinjo Štefanijo radi tega celo v Laksenburgu obiskal. Govori se, da se bode nadvojvodinja Elizabeta, hči Štefanijina, poročila, ko se jo razglasi kot polnoletno, z nekim članom cesarske rodbine, kar bi v slučaju, da se omoži Štefanija z navadnim plemičem, ne bilo mogoče. Tudi izvoljenca Štefanijinega, grofa Lonyaya, je cesar vsprejel v avdienci, ter je Lonyay takoj na to odpotoval na svoj grad Plaszi.

Društva.

(Pevskega društva »Ljubljane« Martinov večer), vršec se v soboto, dne 11. novembra t. l. v »Narodnem domu« obeta postati lepa narodna veselica. Odbor se marljivo peča s pripravami. Posrečilo se mu je pridobiti za ta večer vrlega umetnika, ki bo prednašal nekaj ruskih in poljskih pesmi. Vspored se objavi te dni.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 7. novembra. Izvršilni odbor se je posvetoval o predlogu glede odprave kolka ter sklenil, da desnica glasuje za odpravo.

Dunaj, 7. novembra. Tiskovni odsek poslanske zbornice je vsprejel soglasno vladno predlogo glede odprave časniškega in koledarskega kolka.

Dunaj, 7. novembra. Kot kandidata za načelstvo v proračunskem odseku je izbral češki klub posl. Zaczeka s 33 glasovi, 7 jih je dobil dr. Kaizl.

Dunaj, 7. novembra. Vladno predlogo glede dovolitve državnih podpor vsled povodnji prizadetim krajem je vsprejel odsek po kratki debati.

Dunaj, 7. novembra. Prihodnja seja gospodske zbornice bo 16. novembra. Na dnevnem redu so volitve raznih odsekov.

Dunaj, 7. novembra. Danes so se pričela posvetovanja odseka avstrijskih škofov, seje vodi kardinal Gruscha. Seje se vrše ves ta teden.

Praga, 7. novembra. Občinski zastop je izvolil Staročeha dr. Srba in Voitle podžupanoma.

Pulj, 7. novembra. »Glas Crnogorca« pozivlja črnogorske trgovce, naj nikari blago ne naročajo v Avstriji, ampak naravnost v Italiji ali drugih deželah.

Vojska v Južni Afriki.

Na golobjo pošto je navezan angleški general White. To je pač najboljši dokaz, da je pretrgana zveza mej Ladysmithom in Durbanom, ob jednem pa tudi, da nima časa poskrbeti za potrebne poprave, ker mu Buri provzročajo preveč preglavic.

Sicer se je pa Angležem pri Ladysmithu v zadnjih dneh obrnilo na bolje, ako smemo verjeti

poročilo, ki jih je navezal general White na vrat svojim golobom, in ako pojde tako dalje, bo posadka v Ladysmithu kmalu prosteje dihal. Čudno je pri vsem le to, da angleške kroglice podo na tla vselej celo krdelo Burov, mej tem ko ti s svojimi streli ne povzročé nikake škode, in da se ves boj vrši sedaj precej južno od Ladysmitha, kjer Angleži dosedaj še niso imeli svojih vojnihi močij. Iz tega bi se lahko sklepalo, da Angležev že ni več v mestu, marveč so se že napotili proti Pietermaritzburgu.

Bruselj, 7. novembra. V krogih transvalske družbe se govori, da je osoda glede Ladysmitha že odločena. Vojni svet angleški je o tem obveščen in njegov molk zelo potrjuje to mnenje.

London, 7. novembra. Angleži hujskajo Basute proti Burom, a Busuti se bodo najbrže dvignili proti Angležem.

London, 7. novembra. Pomorski častnik Egerton, ranjen pri Ladysmithu, je umrl malo hipov pred smrtjo povišan kot komandant.

London, 7. novembra. Listi poročajo iz Ladysmitha: V boju, ki se je pričel 2. t. m. in trajal celi naslednji dan, so si priborili Angleži veliko (?) zmago. Pri napadu na burski tabor pri Bestersu so se spustile burske čete v beg, pustivši za seboj ubite in ranjene. Vspeh angleških granat je bil izborn. Cel burski tabor z vso zalogo je prišel v angleško posest.

Durban, 7. novembra. „Natal Advertiser“ poroča: Posadka v Colenso je rešila vso zalogo in vse priprave. Sovražnik šteje do 5000 mož; pridružil se mu je nov oddelek Oranžcev.

London, 7. novembra. „Daily Mail“ poroča iz Burgersdorpa v Kaplandu 2. t. m.: Veliki angleški tabor pri Hornberg-Junction so preložili za 50 angleških milj južnovzhodno od Queenstowna. Meni se, da bo ta korak Bure prisilil, da se približajo Angležem. 135 Burov je prekoračilo most pri Bethuliji.

London, 7. novembra. „Times“ poroča iz Pietermaritzburga 3. t. m.: Tukajšnjim Afrikanom je došlo sporočilo, da se je včeraj mej Ladysmithom in Colenso bil vroč boj, v katerem je padlo veliko število Burov. Angleški prebivalci ne vedo ničesar o tem boju.

London, 7. novembra. Vojni urad je prejel brzojavko generala Bullerja, ki sporoča, da mu je s pomočjo golobje pošte došla vest iz Ladysmitha o vspéšnem boju angleškega topništva 2. in 3. t. m. Posebno sta se odlikovala generala French in Brocklehurst. Buri imajo velike izgube, Angleži prav neznatne.

Hennebergova svila

od 45 kr. do gld. 14-65 meter — jedino prava, ako se naroči neposredno od mojih tovarn — črna, bela in barvena, — najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev.

Na zasebni poštni in carine prosto na dom. — Vzorec obratno. — Dvojni pisni portu v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
165 (e. in kr. dvorni zalagatelj) v Carihu. 13-12 1

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Meteorologično poročilo.						
Višina nad morjem 306-2 m., srednji zračni tlak 736-0 mm.						
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.	
6. 9. zvečer	739-0	12-8	sl. szah.	oblačno		
7. 7. jutraj	740-0	9-2	sr. svzh.	jasno		00
2. 2. popol.	740-2	17-4	sl. jvzh.	jasno		
Srednja včerašnja temperatura 12-0 normale: 5-9°.						

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem presunljivo vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

dr. Janko Pajk

umirovljeni o. kr. profesor

po volji Vsemogočnega dne 7. novembra ob polu 2. uri po polnoči po dolgi, mučai bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 62. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki predragega rajnega se bodo v sredo, dne 8. novembra, ob 1. na 5. uro popoldne iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 13, prenesli na pokopališče k sv. Krištofu, kjer bodo po slovesnem blagoslovljenju v lastni grob k zadnjemu počitku položeni.

Sv. maše zadušnice se bodo brale dne 14. novembra ob 7. uri v župni cerkvi Marijinega oznanenja.

Rajni se priporoča blagemu spominu.

V Ljubljani, dne 7. novembra 1899.

Pavlina Pajk, soproga. — Milan Pajk, c. kr. proviz. profesor na učiteljski, Teodor Pajk, sinova.

Izvrstna, naravna hrvaška

vina

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l. itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896, 1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jemljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim za njih naravnost.

726 50-26

Št. 37325.

Ustanove.

- Pri mestnem magistratu ljubljanskem je za tekoče leto podeliti sledeče ustanove:
1. Jan. Bernardinjevo v znesku . . . gld. 100.—
 2. Jos. Jak. Schilling-ovo v znesku . . . » 97.—
 3. Jurij Thalmeinerjevo v znesku . . . » 94.—
 4. Jan. Jost. Weberjevo v znesku . . . » 99.—
 5. Jan. Niki. Kraškovič-ovo v znesku . . . » 81.—
 6. Jan. Ant. Fancoj-ovo v znesku . . . » 67.—
 7. Jos. Feliks Sin-ovo v znesku . . . » 48.—
 8. II. Ant. Raab-ovo v znesku . . . » 231.—
 9. Miha Paki-ovo v znesku . . . gld. 130.—
 10. Jan. Krst. Kovač-ovo v znesku . . . » 151.—
 11. Marije Kosmačeve v znesku . . . » 102.—
 12. Helene Valentiničeve v znesku . . . » 84.—
 13. Ustanova za onemogle posle v znesku . . . » 50.—

Prošnje za eno ali druge teh ustanov vložiti je opremljene s potrebnimi dokazili do 28. t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 2. novembra 1899.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec

v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet šte. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 7. novembra.		Dne 6. novembra.	
Skupni državni dolg v notah	99 gld. 70 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	167 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 40 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 25 »
Avstrijska zlata renta 4%	117 » 25 »	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 » »
Avstrijska krona renta 4%	99 » 80 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 70 »
Ogerska zlata renta 4%	116 » 60 »	Tisne srečke 4%, 100 gld.	137 » »
Ogerska krona renta 4%	95 » 20 »	Dunavske vravnave srečke 5%	128 » »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	903 » »	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » »
Kreditne delnice, 160 gld.	368 » 75 »	Posojilo goriskega mesta	— » »
London vista	120 » 70 »	4% kranjsko deželno posojilo	— » »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » »	Zastavna pisma av. ostr. zem.-kred. banke 4%	96 » »
20 mark	11 » 78 »	Priporitetne obveznice državne železnice	— » »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 58 1/2 »	» » » južne železnice 3%	166 » 50 »
Italijanski bankovci	44 » 80 »	» » » južne železnice 5%	117 » »
C. kr. cekini	5 » 70 »	» » » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »
		Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	155 » »
		Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 80 »
		Rudolfove srečke, 10 gld.	26 » »
		Salmove srečke, 40 gld.	83 » 50 »
		St. Genois srečke, 40 gld.	83 » 50 »
		Waldsteinove srečke, 20 gld.	65 » »
		Ljubljanske srečke	23 » 75 »
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 » 75 »
		Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3090 » »
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	432 » »
		Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	70 » 65 »
		Splošna avstrijska stavbinska družba	100 » »
		Montanska družba avstr. plan.	260 » »
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	193 » »
		Papirnih rubljev 100	127 » 50 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanja za izgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.

Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.